

LECTIO I (PRIMA) Ο ΕΞΟΡΙΣΤΟΣ ΠΟΙΗΤΗΣ

Ovidius poēta in terrā Ponticā exulat. Epistulas Rōmam scriptitat. Epistulae plenae querelārum sunt. Romam desiderat et fortūnam adversam deplōrat. Narrat de incolis barbaris et de terrā gelidā. Poētam curae et miseriae excruciant. Epistulis contra iniuriam repugnat. Musa est unica amica poētae.

Μετάφραση

Ο Οβίδιος ο ποιητής στη χώρα του Εύξεινου πόντου είναι εξόριστος. Επιστολές γράφει συχνά στη Ρώμη. Οι επιστολές γεμάτες από παράπονα είναι. Τη Ρώμη επιθυμεί και θρηνεί την αντίξοχη τύχη. Αφηγείται για τους βάρβαρους κατοίκους και για την παγωμένη χώρα. Τον ποιητή οι έγνοιες και οι δυστυχίες βασανίζουν. Με τις επιστολές ενάντια στην αδικία αντιστέκεται. Η Μούσα είναι η μοναδική φίλη του ποιητή.

ΡΗΜΑΤΑ

A' exulo - exulavi- exulatum - exulāre	είμαι εξόριστος
scriptito - scriptitavi- scriptitatum- scriptitāre	γράφω συχνά
desidero - desideravi- desideratum- desiderāre	επιθυμώ
deploro - deploravi- deploratum - deplorāre	θρηνώ
narro - narravi-narratum - narrāre	αφηγούμαι απ'την αρχή
excrucio- excruciani - excruciatum - excruciare	βασανίζω
repugno - repugnavi - repugnatum - repugnāre	αντιμάχομαι
sum- fui, -, esse	είμαι

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ

1^η κλίση

poeta-ae (α): ποιητής
terra-ae (θ): γη, χώρα
epistula- ae (θ): επιστολή
Roma -ae(θ):Ρώμη
querela-ae (θ):παράπονο
fortuna-ae (θ): τύχη
incola- ae (α): κάτοικος
cura-ae (θ): φροντίδα, έγνοια
miseria -ae (θ):δυστυχία
iniuria-ae (θ): αδικία
Musa-ae (θ): Μούσα
amica-ae (θ): φίλη

ΕΠΙΘΕΤΑ

Β' κλίση

plenus- plena- plenum: γεμάτος

2^η κλίση

Ovidius-ii/I (α): Οβίδιος

3^η κλίση

adversus- adversa- adversum: εχθρικός

barbarus- barbara-barbarum: βάρβαρος

gelidus-gelida-gelidum: παγωμένος

unicus-unica-unicum: μοναδικός

ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ

in + αιτιατική = κίνηση σε τόπο

in + αφαιρετική = στάση σε τόπο

de + αφαιρετική (πάντα) = αναφορά

contra + αιτιατική = ενάντια σε

ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ

et = και

Συντακτικές παρατηρήσεις

- ❖ **Η σειρά των λέξεων στη λατινική.** Όταν γράφουμε χωρίς έμφαση, η συνηθισμένη διάταξη των λέξεων έχει **πρώτο** το **υποκείμενο** (και όρους που το προσδιορίζουν) και **τελευταίο** το **κατηγορήμα** (αντικείμενο, κατηγορούμενο, εμπρόθετοι ή επιρρηματικοί προσδιορισμοί και τελευταίο το ρήμα).
- ❖ **Χρήση των πτώσεων:** Η ονομαστική δηλώνει το υποκείμενο ή το κατηγορούμενο, η αιτιατική το αντικείμενο, η γενική μπορεί να είναι κτητική ή συμπλήρωμα επιθέτων, η δοτική το έμμεσο αντικείμενο, ή ως συμπλήρωμα ρημάτων που δηλώνουν φιλική ή εχθρική διάθεση. Η αφαιρετική εμπρόθετη ή απρόθετη μπορεί να εκφράσει όλες τις επιρρηματικές σχέσεις. Στις χρήσεις της αντιστοιχεί άλλοτε η γενική και άλλοτε η δοτική της ελληνικής.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ:

1. Να γράψετε τις πλάγιες πτώσεις και των δύο αριθμών για τα παρακάτω ουσιαστικά:

a. querelatum/ b. iniuriam

Singularis		
Gen.		
Dat.		
Acc.		
Abl.		
Pluralis		
Gen.		
Dat.		
Acc.		
Abl.		

2. Να μεταφέρετε τις προτάσεις στον αντίθετο αριθμό.

- Poetam curae et miseriae excruciant
- Amicae poetarum epistulas non scriptitant.....
- Musa est unica amica poetae.....

3. Να γράψετε στην ίδια πτώση του άλλου αριθμού τα ουσιαστικά:

terrā

epistulae

incolis

amica

4. Να συμπληρώσετε τα κενά με τους κατάλληλους ρηματικούς τύπους:

ego	exulo	scriptito	sum	repugno
tu				
nos				
vos				

5. Να γράψετε το γ' ενικό και το γ' πληθυντικό του ενεστώτα της οριστικής των ρημάτων:

desidero

narro

excrucio

6. Να συνδέσετε τα γράμματα της στήλης Β' με τους αριθμούς της στήλης Α'

Α'	Β'
1. poeta	α. κατηγορούμενο
2. querelarum	β. εμπρόθετος προσδ. της εναντίωσης
3. de incolis	γ. αφαιρετική του οργάνου
4. epistulis	δ. εμπρόθετος προσδ. της αναφοράς
5. contra iniuriam	ε. γενική αντικειμενική
6. amica	στ. παράθεση στο Ovidius

7. Να επιλέξετε την κατάλληλη λατινική φράση από την παρένθεση και να συμπληρώσετε τα κενά των παρακάτω προτάσεων(*sine qua non, sui generis, urbi et orbi, status quo, sic*)

- Η υγεία είναι όρος για τη σταδιοδρομία κάποιου.
- Γίνεται προσπάθεια από ορισμένους κύκλους να ανατρέψουν το στην περιοχή μας.
- Έγραφε ο υποψήφιος καθηγητής: «υποβάλας (.....) το υπόμνημά μου».
- Δεν μπορείς να συνεννοηθείς εύκολα μαζί του· πρόκειται για άνθρωπο
- Είναι αλήθεια ότι ο πρωθυπουργός της γειτονικής μας χώρας διακήρυξε ότι αποδοκιμάζει τα γεγονότα.

8. Να γράψετε δίπλα σε κάθε ελληνική λέξη της στήλης Α τον αριθμό της λατινικής λέξης της στήλης Β με την οποία σχετίζεται ετυμολογικά.

Α	Β
βάρβαρος	1. musa
τέρσομαι	2. plenae
πλήθος	3. poeta
επιστολικός	4. barbarus
ποίηση	5. terra
μουσική	6. epistula

